

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декал соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

«24» 09 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«24» 09 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІНОТ

Святослав ПИТЕЛЬ

«24» 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

«ПІДГОТОВКА ДИТИНИ ДО ШКОЛИ»

Рівень вищої освіти – магістр

Галузь знань – А Освіта

Спеціальність – А3 Початкова освіта

Освітньо-професійна програма – «Початкова освіта»

кафедра освітології і педагогіки

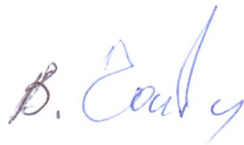
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	2
Заочна	1	2	8	4			138	150	2

Тернопіль – 2025

Робочу програму склав доктор філософії, викладач кафедри освітології і педагогіки Ростислав РУДЕНСЬКИЙ.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри освітології і педагогіки (протокол № 2 від 23.09.2025 р.).

Завідувач кафедри,
д.пед.н., проф.

Володимир ЧАЙКА

Гарант освітньої програми,
к.пед.н., доц., доцент кафедри
освітології і педагогіки

Оксана ПИСАРЧУК

1. Опис дисципліни
«Підготовка дитини до школи»

Дисципліна – «Підготовка дитини до школи»	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань: А Освіта	Статус дисципліни – вибіркова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: А3 Початкова освіта Освітньо-професійна програма: «Початкова освіта»	Рік підготовки: Денна – 1 Заочна – 1 Семестр: Денна – 2 Заочна – 2
Кількість змістових модулів – 2	Рівень вищої освіти – другий (магістерський)	Лекції: Денна – 32 год Заочна – 8 год Практичні заняття: Денна – 14 год Заочна – 4 год
Загальна кількість годин – 150 год		Самостійна робота: Денна – 93 год, Заочна – 138 год Індивідуальна робота – 5 год Тренінг – 6 год
		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання вивчення дисципліни

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Підготовка дитини до школи» є формування у майбутніх фахівців початкової освіти здатностей розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми з розвитку, навчання і виховання дітей старшого дошкільного віку у контексті формування готовності в дітей дошкільного віку до навчання в Новій українській школі, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної та початкової освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення навчальної дисципліни «Підготовка дитини до школи»:

- розкрити психолого-педагогічні основи готовності дитини до школи, зокрема когнітивний, емоційно-вольовий, мотиваційний, соціальний і фізіологічний аспекти.
- ознайомити студентів із сучасними концепціями шкільної зрілості та критеріями оцінювання готовності дітей до навчання.
- сформувати знання про освітнє середовище як фактор успішної адаптації дитини до нових умов навчання.
- ознайомити з методами діагностики рівнів готовності до школи та шляхами індивідуалізації освітнього процесу.

- розвинути вміння планувати і реалізовувати педагогічні заходи, спрямовані на формування навчальної діяльності, саморегуляції, комунікативних навичок і позитивного ставлення до навчання.
- розвинути здатність аналізувати, порівнювати й оцінювати різні підходи до підготовки дітей до школи в контексті національних і світових педагогічних практик.
- сприяти усвідомленню ролі дошкільного педагога у забезпеченні наступності між дошкільною та початковою ланками освіти.

2.3 Результати вивчення дисципліни

- розуміти зміст передшкільного дитинства, зокрема вікові анатомо-фізіологічні особливості та психічні новоутворення для реалізації навчальної діяльності дитини 6 (7) років;
- розуміти готовність дитини до навчання в школі як складне інтегральне явище, знати її складники, їх взаємозв'язок;
- розуміти готовність дитини передшкільного віку до спілкування та спільної взаємодії, як елемент загальної готовності; володіти методикою діагностики стану її сформованості;
- знати різні види та вміти планувати освітній процес підготовки дітей до навчання у школі;
- знати і розуміти нормативні вимоги до сформованості досягнень у дітей передшкільного віку; володіти методикою їх моніторингу з урахуванням процесу корекції;
- знати основні групи навчально-методичного забезпечення для підготовки дитини до школи; володіти методикою їх аналізу, вибору та використання;

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Готовність дитини до навчання в школі як складний психолого-педагогічний феномен

Тема 1. Особистість дитини на етапі передшкільного віку

Базові якості особистості дитини: спостережливість, допитливість, розсудливість, відповідальність, самостійність, міжособистісна злагода, чуйність, уміння домовлятися, шанобливість, креативність. Якість підготовки дошкільника. Принципи успішності реалізації виховних завдань дошкільних закладів. Форми, методи та засоби виховання особистості дошкільника. Робота із текстами як засіб формування базових якостей особистості дошкільника. Формування спостережливості у дослідках, ігрових вправах та проєктній діяльності. Шляхи підтримки дитячої допитливості. Ігри-стратегії та ігри-імітації як засіб формування розсудливості. Доручення, проєктна діяльність як засоби формування відповідальності дошкільників. Шляхи формування самостійності дошкільника. Інтерактивні технології як засіб формування здатності до співпраці. Поетапність впровадження групової роботи, розподіл завдань та ролей у групі. Виховання у дошкільників гуманного ставлення до оточуючого світу.

Тема 2. Готовність дитини до школи як інтегральна якість

Нормативно-правове забезпечення формування готовності до шкільного навчання. Психологічний портрет дитини у контексті підготовки до шкільного навчання. Вступ до школи – якісно новий етап у житті дитини, його особливості. Проблема підготовки дитини до школи у працях педагогів та психологів дошкільця (Я. Коменський, К. Ушинський, С. Русова, В. Сухомлинський, Г. Костюк, О. Запорожець, Т. Піроженко, К. Карасьова). Психологічні новоутворення старшого дошкільного віку. Провідна діяльність дітей старшого дошкільного віку. Дошкільна зрілість.

Тема 3. Фізіологічна готовність дитини до школи

Роль ЗДО та сім'ї у формуванні основ здорового способу життя. Рух як природна потреба дитини, основна форма її існування. Взаємозалежність між недостатньою руховою активністю у дітей та ослабленням ефективної діяльності опорно-рухової, серцево-судинної, дихальної, нервової систем організму. Постава. Рухова активність. Рухова підготовленість. Уміння брати активну участь у різних видах рухової діяльності, самостійно використовуючи досвід рухових дій

у різних умовах. Розвиток фізичних якостей і рухових здібностей: швидкість реакції, спритність, гнучкість, сила, витривалість, точність, координація рухів.

Тема 4. Емоційно-вольова готовність дитини до навчання в школі

Зміни в житті дитини, пов'язані зі вступом до школи. Виховання у дошкільників бажання навчатись у школі. Ознайомлення дітей зі школою. Організація спілкування дітей старшого дошкільного віку зі школярами. Знайомство з майбутнім учителем. Гра як засіб формування готовності дітей до навчання в школі. Творчі ігри у підготовці дитини до навчання в школі. Ігри з правилами. Дидактичні ігри. Довільна поведінка дитини. Емоційна стабільність. Когнітивна та поведінкова саморегуляція навчальної діяльності дошкільників.

Тема 5. Розумова/Інтелектуальна готовність дитини до школи

Інтелектуальна/розумова готовність дітей шестирічного віку. Навчальна діяльність. Пізнавальна діяльність. Пізнавальна активність. Форми прояву пізнавальної активності дітей передшкільного віку. Структура і показники розумової готовності до навчання у школі. Теоретична та прикладна готовність. Елементарна навчальна діяльність дитини дошкільника. Формування передумов навчальної діяльності у дошкільному віці. Внутрішній план навчальних дій.

Тема 6. Готовність до спілкування та спільної взаємодії

Система аналізу мовленнєвої взаємодії Н. Фландерса. Категорії взаємодій. Організація рефлексії дітей дошкільного віку. Командна взаємодія. Фронтальна, групова та гармонічна форма взаємодії. Ігри та вправи командного типу. Робота в парах та підгрупах. Загальні педагогічні вимоги до об'єднання дітей у групи. Става (традиційна) група. Змінна (варіативна) група. Типи й види діяльності дітей у групах/підгрупах. Підготовка дітей до роботи в групах та команді. Взаємозв'язок освітньо-розвивального середовища та ефективної командної взаємодії. Спільна діяльність. Способи розміщення дітей за столиками. Традиційні та альтернативні способи розміщення дітей.

Змістовий модуль 2. Предметно-ігрове та навчально-методичне забезпечення підготовки дитини до навчання в школі

Тема 7. Предметно-ігрове середовище ЗДО як фактор формування готовності дитини до навчання в школі

Поняття освітньо-розвивального середовища ЗДО. Предметно-ігрове середовище групи. Компоненти предметно-ігрового середовища (за К. Крутій). Навчально-методичний комплекс. Комплекс забезпечення життєдіяльності. Оздоровлювальний лікувально-профілактичний комплекс. Осередок навчально-пізнавальної діяльності дитини. Осередок настільних ігор. Осередок «Майбутній першокласник». Осередок навчання грамоти.

Тема 8. Планування освітнього процесу підготовки дітей до школи

Планування елементів навчальної діяльності в ЗДО. Стратегічне й тактичне планування навчальної діяльності. Перспективний план. Календарний план. Тематичний план. Різні підходи до планування підготовки дітей до навчання в школі. Планування за видами дитячої діяльності. Планування навчальної діяльності за блоками. Планування за освітніми напрямками Базового компонента дошкільної освіти (2021). Планування за блоково-тематичним принципом на ґрунті інтеграції видів діяльності. Планування підготовки дітей до школи у різновіковій групі.

Тема 9. Адаптація дитини до шкільного навчання

Адаптація. Адаптація дітей старшого дошкільного віку до умов навчання в школі. Рівні адаптації до шкільного навчання. Високий рівень. Середній рівень. Низький рівень. Чинники ефективності адаптації дітей до навчання в школі. Взаємозв'язок психологічної готовності до навчання та адаптації. Методи та форми ефективної адаптації дітей до навчання в школі. Програма гармонійної адаптації дитини до навчання.

Тема 10. Моніторинг досягнень дітей старшого дошкільного віку перед навчанням у школі

Портфолію як засіб моніторингу навчальних досягнень дітей старшого дошкільного віку. Медичні показники, за яких не рекомендується вступ до школи у шестирічному віці. Оцінювання знань і уявлень дитини. Оцінювання розвитку пізнавальних процесів дитини. Оцінювання рівня пізнавальної активності дитини. Оцінювання мовленнєвого розвитку дитини. Оцінювання підготовленості руки дитини до письма. Оцінювання емоційно-вольового розвитку дитини. Оцінювання вміння дитини спілкуватися. Оцінювання вмотивованості дитини до навчання в школі. Моніторинг вольової готовності дитини до шкільного навчання. Готовність батьків до навчання дитини в школі.

Тема 11. Навчально-методичне забезпечення для підготовки дитини до школи

Зміст навчання дітей дошкільного віку. Базовий компонент дошкільної освіти (2021). Навчальний потенціал освітніх програм розвитку дитини. Програма підготовки дитини до школи. Наскрізний характер навчальної діяльності в різних формах, методах та засобах розвитку особистості дитини. Авторські підходи, технології та методики раннього навчання дітей дошкільного віку. Методичні посібники з навчання дошкільнят. Посібники для вихователя. Посібники для дитини. Просторові посібники. Площинні посібники. Посібники комбінованого типу. Зошити з друкованою основою. Альбоми-зшитки. Педагогічні вимоги до проєктування, створення та використання методичних посібників з навчання дітей-дошкільників.

Тема 12. Приватні заклади освіти як альтернатива з освітньої підготовки дошкільників до навчання в школі

Спільна відповідальність держави, громади, родини, педагогічних працівників за якість дошкільної освіти. Приватний заклад дошкільної освіти. Корпоративний заклад дошкільної освіти. Альтернативний ЗДО. Політика держави Україна у підтримці відкриття нових садків різних типів і форм власності. Приватні/корпоративні ЗДО як засіб подолання проблеми нестачі ЗДО та перевантаженості груп. Приватні заклади регіону. Порівняльна характеристика державного та приватного ЗДО. Критерії порівняння: реалізація індивідуального підходу, наповнюваність групи дітей, матеріально-технічне обладнання, інклюзивний освітній простір, інноваційні методики та програми розвитку дітей тощо. Вплив освітньо-розвивального середовища приватного/корпоративного ЗДО на ефективність підготовки дитини до навчання в школі.

4. Структура залікового кредиту дисципліни «Підготовка дитини до школи»

Теми	Години							Тр.	Контрольні заходи
	Лекції		ПЗ		Сам. робота		Інд.		
	Д	З	Д	З	Д	З	Д		
Змістовий модуль 1. Готовність дитини до навчання в школі як складний психолого-педагогічний феномен									
Тема 1. Особистість дитини на етапі передшкільного віку	2	2	2	2	7	11			Поточне опитування, дискусійне обговорення проблемних запитань, тестування
Тема 2. Готовність дитини до школи як інтегральна якість	2				8	12			
Тема 3. Фізіологічна готовність дитини до школи	2				8	11			
Тема 4. Емоційно-вольова готовність дитини до навчання в школі	2				8	11			
Тема 5. Розумова/ Інтелектуальна готовність дитини до школи	2	2	2	2	7	12			Поточне опитування, дискусійне обговорення проблемних запитань,
Тема 6. Готовність до спілкування та спільної взаємодії	2				2	8			
Змістовий модуль 2. Предметно-ігрове та навчально-методичне забезпечення підготовки дитини до навчання в школі									
Тема 7. Предметно-ігрове середовище ЗДО як фактор формування готовності дитини до навчання в школі	2	2	2	2	8	12	5	6	Поточне опитування, дискусійне обговорення проблемних запитань, тестування
Тема 8. Планування освітнього процесу підготовки дітей до школи	4				8	12			

Тема 9. Адаптація дитини до шкільного навчання	4		2		7	11			
Тема 10. Моніторинг досягнень дітей старшого дошкільного віку перед навчанням у школі	4		2		8	12			
Тема 11. Навчально-методичне забезпечення для підготовки дитини до школи	4				8	11			
Тема 12. Приватні заклади освіти як альтернатива з освітньої підготовки дошкільників до навчання в школі	2	2	2		8	12			
Всього	32	8	14	4	93	138	5	6	

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Підготовка дитини до школи»

Метою практичних занять з дисципліни «Підготовка дитини до школи» є формування у здобувачів здатності ефективно застосовувати сучасні педагогічні технології у професійній діяльності вихователя з урахуванням специфіки різних типів закладів дошкільної освіти.

Практичне заняття 1

Особистість дитини на етапі передшкільного віку. Готовність дитини до школи як інтегральна якість

Мета: формувати в студентів цілісне розуміння особливостей становлення особистості дитини передшкільного віку, розкрити сутність базових якостей особистості дошкільника та шляхи їх формування у процесі виховної роботи, ігрової та проєктної діяльності; розвинути вміння добирати ефективні форми, методи й засоби виховання з урахуванням принципів успішності реалізації виховних завдань закладу дошкільної освіти; розвинути вміння діагностувати рівень готовності дітей до школи та добирати педагогічні засоби її формування.

Питання для обговорення:

1. Базові якості особистості дитини: спостережливість, допитливість, розсудливість, відповідальність, самостійність, міжособистісна злагода, чуйність, уміння домовлятися, шанобливість, креативність.
2. Якість підготовки дошкільника. Принципи успішності реалізації виховних завдань дошкільних закладів.
3. Нормативно-правове забезпечення формування готовності до шкільного навчання.
4. Психологічний портрет дитини у контексті підготовки до шкільного навчання.
5. Вступ до школи – якісно новий етап у житті дитини, його особливості.
6. Проблема підготовки дитини до школи у працях педагогів та психологів дошкільця (Я. Коменський, К. Ушинський, С. Русова, В. Сухомлинський, Г. Костюк, О. Запорожець, Т. Піроженко, К. Карасьова).
7. Психологічні новоутворення старшого дошкільного віку.
8. Провідна діяльність дітей старшого дошкільного віку.
9. Дошкільна зрілість.

Дискусійне обговорення проблемних запитань:

- Чи можна вважати базові якості особистості універсальними для всіх дітей, чи вони залежать від індивідуального досвіду дитини?
- Як співвіднести формування самостійності з потребою дитини у дорослому керівництві?
- Чи можливо розвинути креативність у дитини без створення ситуацій успіху?
- У чому полягає ризик надмірного контролю дорослих при формуванні відповідальності дошкільника?
- Як змінюється роль гри у розвитку особистісних якостей у порівнянні з іншими видами діяльності?
- Яким чином колективна діяльність впливає на розвиток міжособистісної злагоди та чуйності?
- Чи може надмірна увага до інтелектуальних завдань завадити вихованню гуманних якостей у дошкільників?

- Чи можливо досягти повної готовності до школи без спеціальної підготовки у дошкільному закладі?
- Які з компонентів готовності (інтелектуальний, соціальний, емоційний, фізичний) найчастіше залишаються недооціненими педагогами?
- Як співвідносяться поняття «дошкільна зрілість» і «готовність до школи»?
- Чи може гра залишатися провідною діяльністю під час переходу дитини до шкільного життя?
- Наскільки важливим є врахування індивідуального темпу розвитку при оцінюванні готовності дитини до школи?
- Чи варто стандартизувати вимоги до готовності дітей, якщо кожна дитина має унікальний розвиток?
- У чому полягає роль сім'ї у формуванні психологічної готовності дитини до школи?

Практичне заняття 2

Комплексна готовність дитини до навчання в школі: фізіологічний, емоційно-вольовий та інтелектуальний аспекти

Мета: проаналізувати комплексні аспекти готовності дитини старшого дошкільного віку до школи, включаючи фізіологічний розвиток, емоційно-вольові якості та розумові здібності; навчитися оцінювати рівень готовності дітей та розробляти методичні підходи для її стимулювання через організацію діяльності та взаємодію сім'ї і ЗДО

Питання для обговорення:

1. Фізіологічна готовність дитини: роль рухової активності, фізичних якостей та здорового способу життя.
2. Вплив рухової підготовленості на ефективність діяльності опорно-рухової, серцево-судинної, дихальної та нервової систем.
3. Емоційно-вольова готовність: адаптація до змін, довільна поведінка, емоційна стабільність та саморегуляція.
4. Роль гри, творчих і дидактичних ігор у формуванні мотивації та готовності до навчання.
5. Інтелектуальна готовність: пізнавальна активність, структури навчальної діяльності та внутрішній план навчальних дій.
6. Взаємозв'язок фізіологічного, емоційно-вольового та інтелектуального аспектів готовності; роль ЗДО та сім'ї у комплексному розвитку дитини.

Дискусійні запитання:

Як забезпечити баланс між фізичним, емоційним та інтелектуальним розвитком дитини у підготовці до школи? Чи можна вважати готовність дитини до школи рівною, якщо один із аспектів (фізіологічний, емоційний або інтелектуальний) недорозвинений? Які методи та форми роботи у ЗДО та родині найефективніше стимулюють комплексну готовність дитини до навчання?

Практичне заняття 3

Готовність до спілкування та спільної взаємодії

Мета: ознайомитися з особливостями формування комунікативної та командної взаємодії дітей дошкільного віку; навчитися організовувати групову та підгрупову діяльність, планувати ігри та вправи для розвитку спільної взаємодії та ефективного спілкування

Питання для обговорення:

1. Система аналізу мовленнєвої взаємодії та категорії взаємодій за Н. Фландерсом.
2. Форми взаємодії: фронтальна, групові та гармонічна.
3. Підготовка дітей до роботи в групах та команді: педагогічні умови та підходи.
4. Типи і види діяльності дітей у групах/підгрупах, роль сталих та змінних груп.
5. Ігри та вправи командного типу для розвитку співпраці та комунікації.
6. Взаємозв'язок освітньо-розвивального середовища з ефективною командною взаємодією та способи розміщення дітей за столиками.

Дискусійні запитання:

Як правильно організувати групову діяльність, щоб забезпечити ефективну взаємодію всіх дітей? Які переваги та недоліки традиційних і альтернативних способів розміщення дітей у

групах? Чи можна навчити дітей ефективно працювати в команді без систематичного включення їх у колективну діяльність?

Практичне заняття 4

Предметно-ігрове середовище та планування освітнього процесу підготовки дітей до школи

Мета: ознайомитися зі структурою та функціонуванням предметно-ігрового середовища у ЗДО, його роллю у формуванні готовності дітей до школи; навчитися планувати освітній процес, інтегруючи різні види діяльності та освітні напрямки для забезпечення цілісного розвитку дошкільників

Питання для обговорення:

1. Поняття освітньо-розвивального середовища ЗДО та його компоненти за К. Крутій.
2. Структура предметно-ігрового середовища: навчально-методичний комплекс, комплекс забезпечення життєдіяльності, оздоровчий комплекс, осередки навчально-пізнавальної діяльності, настільних ігор, «Майбутній першокласник» та навчання грамоти.
3. Роль предметно-ігрового середовища у формуванні готовності дитини до навчання в школі.
4. Основи планування освітнього процесу: стратегічне та тактичне планування, перспективний, календарний та тематичний плани.
5. Планування навчальної діяльності за видами діяльності, блоками та освітніми напрямками Базового компонента дошкільної освіти.
6. Інтеграція видів діяльності та планування підготовки дітей до школи у різновікових групах.

Дискусійні запитання:

Які компоненти предметно-ігрового середовища є найважливішими для формування готовності до школи? Як забезпечити інтеграцію освітніх напрямів та різних видів діяльності у плануванні підготовки дітей до навчання? Чи змінюється стратегія планування для різновікових груп, і які методи забезпечують ефективність навчального процесу у таких групах?

Практичне заняття 5

Адаптація дитини до шкільного навчання

Мета практичного заняття: ознайомитися з процесом адаптації дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі, визначити рівні адаптації та чинники її ефективності; навчитися застосовувати методи та форми підтримки психологічної готовності дітей і розробляти програми гармонійної адаптації

Питання для обговорення:

1. Поняття адаптації та її роль у підготовці дітей до школи.
2. Рівні адаптації: високий, середній та низький, їх характеристика та прояви у дітей.
3. Чинники ефективності адаптації: внутрішні та зовнішні впливи.
4. Взаємозв'язок психологічної готовності дитини та процесу адаптації.
5. Методи та форми ефективної адаптації дітей до навчання в школі.
6. Програма гармонійної адаптації: принципи, етапи та практичні рекомендації.

Дискусійні запитання:

Які чинники найсильніше впливають на успішність адаптації дитини до школи? Чи можна запобігти низькому рівню адаптації за допомогою систематичної підготовки у ЗДО та родині? Які методи адаптації є найбільш ефективними для різних типів дітей і чому?

Практичне заняття 6

Моніторинг досягнень дітей старшого дошкільного віку перед навчанням у школі

Мета практичного заняття: ознайомитися з методами та інструментами моніторингу навчальних досягнень та готовності дітей старшого дошкільного віку до школи; навчитися оцінювати пізнавальний, мовленнєвий, емоційно-вольовий розвиток дитини та ступінь готовності сім'ї до навчання дитини

Питання для обговорення:

1. Портфоліо як засіб систематичного моніторингу навчальних досягнень дітей.
2. Медичні показники та критерії, за яких не рекомендується вступ до школи у шестирічному віці.

3. Оцінювання пізнавальних процесів, рівня пізнавальної активності та мовленнєвого розвитку дітей.
4. Оцінювання підготовленості руки до письма та рівня емоційно-вольового розвитку.
5. Оцінювання комунікативних умінь та вмотивованості дитини до навчання в школі.
6. Моніторинг готовності батьків та їх ролі у підготовці дитини до школи.

Дискусійні запитання:

Як об'єктивно оцінити готовність дитини до навчання, якщо різні показники розвитку мають неоднаковий рівень? Чи може портфоліо замінити традиційні методи спостереження та тестування? Як врахувати готовність батьків у процесі прийняття рішення щодо початку навчання дитини в школі?

Практичне заняття 7

Навчально-методичне забезпечення та альтернативні форми дошкільної освіти для підготовки дитини до школи

Мета практичного заняття: ознайомитися з навчально-методичним забезпеченням підготовки дітей до школи, включаючи програмні та посібникові матеріали; дослідити роль приватних та альтернативних закладів дошкільної освіти у формуванні готовності дитини до навчання; навчитися оцінювати ефективність освітніх підходів та розробляти рекомендації щодо оптимізації освітнього процесу

Питання для обговорення:

1. Зміст навчання дітей дошкільного віку та Базовий компонент дошкільної освіти (2021).
2. Навчальний потенціал освітніх програм розвитку дитини та програма підготовки до школи.
3. Наскрізний характер навчальної діяльності, авторські підходи, технології та методики раннього навчання.
4. Методичні посібники: для вихователя, для дитини, просторові, площинні, комбіновані та альбоми-зшитки; педагогічні вимоги до їх проєктування та використання.
5. Приватні та корпоративні ЗДО як альтернатива державним садкам, їх роль у підготовці дитини до школи.
6. Порівняльний аналіз державних і приватних ЗДО за критеріями: індивідуальний підхід, наповнюваність груп, матеріально-технічне забезпечення, інклюзивність, інноваційні методики, освітнє середовище.

Дискусійні запитання:

Які навчально-методичні матеріали найбільш ефективні для розвитку готовності дітей до школи? Чи можуть приватні та корпоративні ЗДО забезпечити якіснішу підготовку дитини порівняно з державними закладами, і на яких умовах? Як поєднати інноваційні методики та програми приватних закладів з державними стандартами освіти для досягнення максимального ефекту у підготовці дітей?

6. Самостійна робота

6.1 Організація самостійної роботи з дисципліни «Підготовка дитини до школи»

Самостійна робота є основним засобом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння здобувачем в процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять. Перевірка результатів самостійної роботи здобувача на індивідуальних заняттях (консультаціях). Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою. Самостійна робота є обов'язковим модулем освітньої компоненти «Підготовка дитини до школи» та передбачає виконання практичних завдань по кожній із тем дисципліни, на які відведено години для самостійної роботи. Здобувач виконує усі завдання, відведені для самостійної роботи.

6.2. Зміст самостійної роботи з дисципліни «Підготовка дитини до школи»

№	Завдання	Форма подачі
1	Розробіть авторську міні-гру для дітей 5–6 років, у якій тренується вміння слухати та виконувати інструкції педагога. Обґрунтуйте її виховне	Презентація гри з аналізом педагогічного потенціалу

	значення.	
2	Створіть лепбук «Моя майбутня школа» як інструмент підготовки дитини до навчання. Обґрунтуйте педагогічну доцільність такого формату.	Лепбук + усний захист ідей
3	Проведіть мікродослідження «Що дитина очікує від школи» (інтерв'ю з 3–5 дітьми старшого дошкільного віку). Узагальніть результати та зробіть педагогічні висновки.	Міні-звіт із висновками
4	Проаналізуйте відеофрагмент адаптації дитини до школи (на вибір). Визначте труднощі адаптаційного періоду та розробіть рекомендації для педагогів і батьків.	Аналітична таблиця з висновками
5	Розробіть авторський сценарій інтегрованого заняття з підготовки руки до письма. Застосуйте елементи арттерапії.	Сценарій + демонстрація фрагменту
6	Створіть педагогічний кейс із проблемної ситуації: «Дитина не хоче виконувати завдання на уроках підготовки до школи». Запропонуйте шляхи педагогічного вирішення.	Кейс-опис + презентація рішень
7	Опишіть організацію осередку «Підготовка до школи» у змішаній віковій групі. Продемонструйте, як у ньому формуються навчальні вміння.	Презентація осередку
8	Розробіть проєкт «Мій день у школі майбутнього», який допоможе дітям засвоїти соціальні ролі учня, вчителя, друга.	Колективний проєкт + захист
9	Підготуйте вікторину або квест для дітей старшого дошкільного віку, який закріплює знання про школу, вчителів, навчальні предмети.	Проведення квесту / вікторини
10	Створіть методичну пам'ятку для вихователів «Як формувати позитивне ставлення до школи в дітей старшого дошкільного віку».	Пам'ятка у форматі буклету

7. Тренінг з дисципліни «Підготовка дитини до школи»

Завдання виконує кожен здобувач шляхом підготовки творчої роботи у вигляді проєкту-презентації згідно із рекомендованою тематикою поданою нижче за власним вибором або згідно свого порядкового номеру в журналі. За потреби здобувач може запропонувати власну тему та погодити її викладачем. Проєкт-презентація виконується здобувачем самостійно за потреби консультуючись із викладачем.

Загальні вимоги та рекомендації до створення освітньої презентації-проєкту наведено в методичних рекомендаціях. Презентація-проєкт повинна відображати авторську розробку конкретної сучасної технології та/або її елементів (форм, методів, прийомів та засобів), методичний опис її застосування в реальній практиці освітнього процесу, передумови її успішного застосування, вікову адресність, спрямованість реалізацію змісту дошкільної освіти з конкретизацією знань, умінь та навичок, на формування яких спрямована авторська розробка. Проєкт презентується у групі в навчальній аудиторії або онлайн, завантаженням в систему мудл. За потреби до проєкту-презентації долучаються додаткові матеріали, розробки, схеми, бланки тощо. Додатки повинні бути винятково авторською розробкою. У проєкт-презентацію доцільно за можливості долучити світлини із реальної практики апробації авторської розробки чи окремих її елементів. Світлина має відповідати технічним та етичним нормам. Обсяг проєкту-презентації становить не менше 12 слайдів презентації.

Завдання-проєкт виконується в межах відведеної навчальним планом кількості годин. Проєкт презентується на останньому (четвертому) тренінговому занятті.

Тематика проєктів-презентацій:

1. Ігрові технології підготовки дитини до навчання у школі.
2. Мотивація до навчання: як виховати бажання вчитися.
3. Психологічна готовність дошкільника до школи: ознаки та діагностика.
4. Мовленнєвий розвиток як основа успішного шкільного старту.
5. Формування саморегуляції поведінки у майбутнього першокласника.
6. Сенсомоторна підготовка руки до письма в дошкільному віці.
7. Роль родини у підготовці дитини до шкільного життя.
8. Інтегроване заняття як форма формування навчальної компетентності.
9. Соціально-комунікативна готовність дитини до школи: методи та вправи.
10. Емоційна зрілість як умова успішної адаптації першокласника.
11. Підготовка до школи в умовах інклюзивної освіти.
12. Організація розвивального середовища для дітей старшого дошкільного віку.
13. Використання казкотерапії у формуванні навчальної мотивації.
14. Підготовка дитини до школи в контексті педагогіки партнерства.

15. Освітній проєкт «Моя майбутня школа»: інтеграція гри, творчості та пізнання.

8. Методи навчання

В освітньому процесі застосовуються: лекції; практичні заняття; індивідуальні заняття; фасилітаційні методи обговорення дискусійних запитань; виконання навчальних завдань та вправ під керівництвом викладача та самостійно; виконання завдань з тренінгу.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

В процесі вивчення дисципліни «Підготовка дитини до школи» використовують наступні методи оцінювання навчальної роботи здобувачів за 100-бальною шкалою:

- поточне опитування;
- оцінювання виконання змістового модульного контролю 1;
- оцінювання виконання тренінгу;
- оцінювання самостійної роботи студентів;
- екзамен.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Підготовка дитини до школи» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40 %
Поточне оцінювання*	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час опитування на практичних заняттях	Модульна контрольна робота охоплює тестові завдання 25 по 2 бали та 2 теоретичні питання по 25 балів**	Оцінка за виконане наскрізне тренінгове завдання	Оцінка за виконані практичні завдання	25 Тестів по 1 балу, 2 теоретичних питання по 25 балів, одна педагогічна задача/ кейс 25 балів

*Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений кожного практичного заняття). Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного.

**Оцінювання теоретичних питань модульного контролю відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді.

Оцінювання поточного опитування під час практичного заняття відбувається в обсязі 100 балів: 50 балів – по 25 балів за відповіді на питання для обговорення та участь у дискусійному обговоренні проблемних запитань, 50 балів – за виконання 2 практичних завдань із 4 запропонованих. Оцінка за питання для обговорення виставляється відповідно до таблиці критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді; за виконання практичного завдання – таблиці критеріїв оцінювання виконання практичного завдання під час поточного оцінювання.

Таблиця критеріїв оцінювання усної або письмової відповіді

Бали / Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
1. Повнота відповіді (усна/письмова)	Відсутня відповідь або повністю не за темою	Дуже коротка, уривчаста, не розкриває питання	Лише часткове розкриття теми, значні пропуски	Тема загалом розкрита, однак бракує важливих аспектів	Відповідь майже повна, охоплено основні аспекти	Повна, вичерпна відповідь із висвітленням усіх аспектів
2. Точність і правильність викладу (усного/письмового)	Повністю неправильна відповідь	Переважають грубі помилки	Значні неточності та спотворення понять	Загалом правильно, але є деякі неточності	Майже без помилок, є поодинокі неточності	Абсолютна правильність, наукова точність
3. Глибина розуміння	Не виявляє розуміння	Поверхнєве розуміння	Обмежене пояснення, без глибини	Часткове пояснення причинно-наслідкових зв'язків	Достатнє розуміння, пояснення із прикладами	Глибоке розуміння, узагальнення, системне пояснення
4. Аргументованість	Відсутні аргументи	Аргументів мало, вони	Аргументів достатньо, але	Аргументи є, але не завжди	Аргументована відповідь із	Сильна аргументація з

відповіді (усної/письмової)		непереконливі	без підтвердження	переконливі	прикладами	прикладами, доказами, посиланнями
5. Застосування теорії на практиці (усне/письмове обґрунтування)	Відсутнє	Немає прикладів, лише абстрактні твердження	Наведено приклади, але недоречні	Доречні приклади, але неповні	Практичні приклади доречні та різноманітні	Теорія застосована вдало, наведено яскраві й різноманітні приклади

**Таблиця критеріїв оцінювання виконання
практичних завдань під час поточного оцінювання**

Бали / Критерій	0 балів	1 бал	2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
1. Використання елементів інноваційної технології	Елементи технології відсутні	Є лише згадка без реалізації	Використано частково	Реалізація є, але з обмеженою ефективністю	Використано вдало, але не повністю	Елементи інтегровані гармонійно й ефективно
2. Чіткість і зрозумілість сформульованого завдання для дітей	Завдання незрозуміле	Дуже нечітке, викликає труднощі	Частково зрозуміле, але потребує уточнень	Зрозуміле, але не завжди чітко сформульоване	Переважно чітке й зрозуміле	Абсолютно чітке, просте й доступне
3. Дидактична цінність фрагмента	Не має навчальної цінності	Дуже низька	Обмежена	Має дидактичну цінність, але недостатню	Висока цінність, корисне завдання	Максимальна дидактична цінність
4. Комунікативні навички при подачі (усна/письмова форма)	Відсутні	Дуже низького рівня, важко зрозуміти	Низького рівня, висловлювання нечіткі	Формулювання достатньо зрозумілі, але з недоліками	Формулювання виразні, зрозумілі	Володіння вільною, професійною комунікацією
5. Самостійність у підготовці	Відсутня	Мінімальна самостійність	Часткова, з опорою на готові матеріали	Виконано переважно самостійно	Високий рівень самостійності	Повністю авторський підхід

Оцінка за виконання завдань тренінгу – 100 балів. Під час тренінгових занять здобувач вищої освіти виконує сумарно 10 тренінгових завдань, оцінювання яких – 10 балів за одне завдання. Оцінювання виконання завдань тренінгу відбувається відповідно до таблиці критеріїв оцінювання виконання наскрізного тренінгового завдання.

Таблиця критеріїв оцінювання виконання наскрізного тренінгового завдання

Кр.	Показник	Бали (1–5 балів)	
1) Змістовність та обґрунтування	Актуальність проблеми чітко сформульована	5 — актуальність повністю обґрунтована, логічна, без недоліків. 4 — актуальність сформульована добре, наявні дрібні неточності. 3 — актуальність описана поверхово, розкрита частково. 2 — тема окреслена, але відсутнє переконливе обґрунтування. 1 — актуальність практично не показана.	20 балів
	Подано визначення та сутність технології з посиланням на джерела	5 — точне визначення і розкрита сутність; 3–4 коректні джерела з цитуванням. 4 — повне визначення і сутність; 2–3 джерела, незначні неточності оформлення. 3 — загальне визначення; 1–2 джерела, без чіткого розкриття сутності. 2 — неповне/неточне визначення; джерела відсутні або некоректні. 1 — визначення/сутність не подано.	
	Є чітко визначені мета і завдання проєкту	5 — мета сформульована за SMART; 2–3 вимірювані завдання узгоджені. 4 — мета і завдання чіткі, але не всі критерії SMART дотримані. 3 — формулювання загальні; узгодженість із темою часткова. 2 — мета або завдання суперечать темі/відсутні окремі елементи. 1 — мета і завдання відсутні.	
	Обґрунтована вікова адресність технології	5 — вікова група визначена і обґрунтована психофізіологічними особливостями та програмними вимогами. 4 — вік визначено; наведено 1–2 аргументи обґрунтування. 3 — вік зазначено без переконливого обґрунтування. 2 — вибір віку суперечливий або не відповідає змісту. 1 — вікова адресність не зазначена.	
	Представлена власна ідея / адаптація технології	5 — чітко описаний інноваційний елемент (мета, механізм, результат). 4 — є власна ідея/адаптація, окремі складові розкриті неповно. 3 — мінімальна модифікація без суттєвої новизни. 2 — повторення відомих рішень без авторського внеску. 1 — відсутня власна ідея/адаптація.	20 балів
	Оригінальні авторські матеріали	5 — 2+ готові до застосування матеріали; коректний дизайн та інструкції. 4 — 1–2 матеріали придатні до застосування; є дрібні недоліки. 3 — ескізи/чернетки без повної готовності до використання. 2 — переважно запозичені або методично непридатні матеріали. 1 — авторські матеріали відсутні.	
	Виділено новизну та	5 — новизну чітко сформульовано, зіставлено з аналогами, показані переваги. 4 — новизну окреслено, зіставлення з аналогами поверхове.	

2) Авторська ініціатива	унікальність роботи	3 — загальні заяви про новизну без доказів. 2 — новизну не доведено, збігається з відомими підходами. 1 — відсутня спроба окреслити новизну.	20 балів
	Елементи креативності у підході	5 — нестандартні рішення, інтеграція кількох технологій, висока естетичність.. 4 — творчі рішення є, але з поодинокими недоліками подачі/реалістичності. 3 — помірна креативність, переважають стандартні рішення. 2 — здебільшого шаблонний підхід, креативність епізодична. 1 — креативності не простежується.	
3) Практична спрямованість	Описані умови успішного застосування (середовище, ресурси)	5 — виписані умови: середовище, ресурси, підготовка педагога, безпека, ІКТ; реалістичність підтверджена. 4 — перелік умов достатній, окремі аспекти висвітлені стисло. 3 — частковий перелік умов без деталізації. 2 — умови описані поверхово/неповно. 1 — умови не зазначені.	20 балів
	Подані конкретні форми, методи й засоби	5 — підбрано конкретні форми/методи/засоби з обґрунтуванням відповідності меті та віку. 4 — набір доречний, але обґрунтування подано частково. 3 — перелік без зв'язку з метою/віком. 2 — випадковий добір, методично сумнівний. 1 — форми/методи/засоби не подані.	
	Алгоритм/сценарій застосування прописаний поетапно	5 — покроковий сценарій із часом, ролями, матеріалами та критеріями успіху. 4 — логічна послідовність є, бракує окремих деталей (час/ролі/матеріали). 3 — загальний план без чітких етапів. 2 — уривчастий опис без послідовності. 1 — сценарій відсутній.	
	Наведені приклади з практики та очікувані результати для дітей	5 — кейси/фото/скріншоти з описом результатів і показників досягнень. 4 — приклади є, результати описані загальною. 3 — заявлені результати без доказових прикладів. 2 — результати подані як припущення без зв'язку з кейсами. 1 — приклади й результати відсутні.	
4) Оформлення презентації	Кількість слайдів і доречність обсягу	5 — 12–18 слайдів; обсяг оптимальний, інформація дозована. 4 — 10–11 або 19–22 слайди; незначний недобір/перебір. 3 — 8–9 або 23–26 слайдів; помітний дисбаланс обсягу. 2 — 6–7 або 27+ слайдів; суттєвий дисбаланс. 1 — ≤5 слайдів; вимога не виконана.	20 балів
	Структурованість і логіка подачі	5 — чітка структура (зміст, підзаголовки, нумерація), логічні переходи. 4 — структура в цілому логічна, окремі фрагменти перевантажені/повторюються. 3 — структура частково вибудована, місцями порушена логіка. 2 — слабка структурованість, хаотичні переходи. 1 — відсутність логіки й структури.	
	Візуальні матеріали	5 — доречні схеми/фото/графіка якісні; авторські/з дотриманням ліцензій. 4 — візуальні матеріали загалом якісні, поодинокі проблеми (розмір/контраст). 3 — візуалізація обмежена або повторювана. 2 — випадкові/низької якості зображення, перевантажені слайди. 1 — візуальні матеріали відсутні.	
	Грамотність і технічні вимоги	5 — без орфографічних/стилістичних помилок; єдині шрифти, коректні контрасти; дотримані етичні норми. 4 — 1–2 дрібні помилки/недоліки форматування. 3 — кілька помилок, стилістична неоднорідність, дрібні технічні порушення. 2 — численні помилки й технічні порушення. 1 — грубі порушення технічних/етичних вимог.	
	Дотримання регламенту (до 10 хв)	5 — 8–10 хв; час розподілено оптимально. 4 — 6–7 або 11–12 хв; незначне відхилення. 3 — 4–5 або 12–13 хв; помітне відхилення. 2 — 2–3 або 13–15 хв; значне відхилення. 1 — <2 або >15 хв; регламент суттєво порушено.	20 балів
	Чіткість і	5 — логічний виклад, чітка дикція, доступна мова без перенасичення термінами.	

5) Презентація завдань	зрозумілість подання	4 — переважно чітко; поодинокі нечіткі формулювання. 3 — місцями важко сприймати через швидкість/формулювання. 2 — подання запутане, часті обмовки. 1 — мова нерозбірлива/неструктурована.	
	Аргументація власних ідей	5 — переконлива аргументація з прикладами, даними, посиланнями на джерела. 4 — достатня аргументація, бракує глибини/посилань у частині тез. 3 — загальні твердження з поодинокими прикладами. 2 — слабка аргументація, апеляція до думок без доказів. 1 — аргументація відсутня.	
	Відповіді на запитання	5 — точні, впевнені відповіді з посиланням на матеріали проєкту. 4 — відповіді здебільшого коректні; є окремі невпевненості. 3 — частина запитань без повної відповіді. 2 — ухилення від відповідей/неточні відповіді. 1 — відсутність відповідей.	
Всього балів			100

Оцінювання виконання завдань самостійної роботи здійснюється відповідно до таблиці, критеріїв оцінювання завдань для самостійної роботи (максимум – 10 балів за одне завдання; як результат – 100 балів за обраний варіант виконаних завдань самостійної роботи).

Таблиця критеріїв оцінювання завдань для самостійної роботи

Критерій / Бал	0 балів	1 бал	2 бали
1. Відповідність теоретичній основі теми	Виконане завдання не пов'язане з обраною темою та теоретичним матеріалом	Виконане завдання нечітке, або слабо пов'язане з темою та теоретичними відомостями, є суперечності	Виконане завдання чітко сформульоване, повністю відповідає темі, базується на теоретичному матеріалі
2. Структурованість	Завдання не структуроване, зв'язок між елементами/аргументами повністю відсутній.	Є часткова логічність та деякі послідовність між викладеним, є деякі неточності та порушення	Виконане є логічно сформульованим, послідовним та зв'язним, без порушень
3. Матеріали та наочність	Не запропоновано жодних матеріалів чи виконано не за вказівкою	Наочна форма виконаного завдання виконана зі значними порушеннями умов виконання	Візуальна форма виконаного повністю відповідають умовам поставленого завдання
4. Практичність та реалістичність	Завдання занадто абстрактне або відірване від реальної практики освітнього процесу	Завдання відображає реалізм освітнього процесу в ЗДО, але вимагає доопрацювань (надто складне, не враховано час, вік, ресурси тощо)	Завдання відображає реальний стан освітнього процесу
5. Самостійність і оригінальність	Завдання не відображає самостійного підходу і не є оригінальним	Є елементи оригінальності, але виконане не є самостійним, з численними невиправданими запозиченнями	Завдання креативне, оригінальне, виконане повністю самостійно, з належним оформленням запозичень

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ЄКТС
90–100	“Відмінно”	A (відмінно)
85–89	“Добре”	B (дуже добре)
75–		C (добре)

84		
65–74	“Задовільно”	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	“Незадовільно”	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
01–34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор і проєкційний екран / телевізор	1-12
2.	Програмне забезпечення базових інформаційних технологій (Google Chrome/Firefox/інше)	1-12
3.	Наявність доступу до мережі «Інтернет»	1-12
4.	Персональні комп’ютери / ноутбуки	1-12
5.	Програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять в онлайн- режимі (за необхідності)	1-12
6.	Навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-12
7.	Інструменти Microsoft Office (Word, Power Point тощо)	1-12
8.	Ліцензійне програмне забезпечення (OC Windows)	1-12
9.	Фліпчарт	1-12
10.	Матеріали та обладнання навчально-методичної лабораторії дошкільної та початкової освіти «WUNU kids land»	1-12

11. Рекомендовані джерела інформації

- Боярчук С. І. Методика розвитку мовлення дітей дошкільного віку: методичні рекомендації. Луцьк: Вежа Друк, 2022. 109 с.
- Вінарчук, Н. М. (2022). Підготовка майбутніх вихователів до здоров’язбережувальної діяльності в закладах дошкільної освіти. *Актуальні проблеми педагогічної освіти: реалії, нові ідеї та перспективи*, 7, 47–50. Львів: ЛНУ імені Івана Франка. DOI: 10.32782/2312-8437.51.2023-1.9
- Дубасенюк, Г. О. (2018). Методика підготовки дітей дошкільного віку до навчання в школі. Київ: Видавництво "Освіта".
- Іванова, О. М. (2020). Роль батьків у підготовці дітей до школи: психологічний аспект. *Психологія і педагогіка: науковий журнал*, 5, 12–17. DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6327/>
- Іванова, С. А. (2019). Підготовка дітей до навчання в школі: сучасні підходи. Львів: Видавництво «Підручники і посібники».
- Коваленко, І. В. (2017). Підготовка дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі: теорія і практика. Харків: Видавництво «Ранок».
- Кравченко, О. П. (2016). Індивідуальний підхід у підготовці дітей до школи. Харків: Видавництво «Основа».
- Кролівець, Ю. В. (2023). Розвиток мовленнєвих мотивів побудови розповідей у дітей дошкільного віку. *Scientia et societas*, 3, 154–165. DOI: 10.31470/2786-6327/2023/3/154-165
- Левченко, М. В. (2015). Методика розвитку емоційно-вольової сфери дітей. Київ: Видавництво «Літера».
- Мельник, Т. О. (2017). Розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку. Вінниця: Видавництво «Нова книга».
- Петренко, Л. В. (2018). Адаптація дітей до навчання в школі: методичні рекомендації. Чернівці: Видавництво «Букрек».

12. Савченко, О. М. (2016). Психологічна готовність дітей до школи. Львів: Видавництво «Світ».
13. Ткаченко Г. Ю., Шпак О. О. Методичні рекомендації «Готуємось до школи». Миколаїв: Миколаївська районна державна адміністрація, 2019. 60 с.
14. Шевченко, Н. В. (2021). Підготовка дітей старшого дошкільного віку до навчання в школі: методичні аспекти. *Педагогічний процес: теорія і практика*, 1, 34–39. DOI: 10.31470/2786-6327/2023/3/154-165
15. Шевченко, Н. І. (2019). Ігрові методи в підготовці дітей до школи. Київ: Видавництво «Шкільний світ».